

Remitteringsmapp

Ärende: Kortare plan- och byggprocess samt renodling av ansvar för vissa tekniska processer, inkl. revidering av reglementen

Inkom till KF/KS kansli den

Behandling i övrigt:

För yttrande senast:

Stadsdelsnämnderna

Samtliga

Facknämnderna

FN
EXPL
TRN
KN

Övriga

S-hus AB
Hyresgästföreningen
Byggmästarföreningen

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

2007:13

Reglemente för stadsdelsnämnderna

Kommunfullmäktiges beslut den 11 juni 2007
(Utl 2007:88)
(Ersätter Kfs 2006:8)

1 §

För nämnderna gäller utöver vad som föreskrivs i detta reglemente även reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder.

Stadsdelsnämnds uppgifter

2 §

Stadsdelsnämnderna skall

- stärka den lokala demokratin och delaktigheten i respektive stadsdelsområde
- öka kvaliteten i den kommunala verksamheten
- effektivisera den kommunala verksamheten.

Nämndernas arbete skall bygga på helhetssyn och goda kunskaper om förhållandena i respektive stadsdelsområde.

Stadsdelsnämndernas geografiska områden framgår av bifogad karta (*bilaga*). Benämningen av stadsdelsnämnderna fastställs av kommunfullmäktige genom särskilt beslut.

3 §

Stadsdelsnämnd utövar inom sitt område ledningen av socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården samt fullgör inom sitt område stadens uppgifter inom socialtjänsten och de uppgifter i övrigt som enligt lag eller annan författning ankommer på socialnämnd, allt med undantag för uppgifter som kommunfullmäktige uppdragit åt annan nämnd.

Stadsdelsnämnd handhar också ärenden om tillstånd för riksfärdtjänst samt biståndsbedömning och verksamhet enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Stadsdelsnämnd har hand om tillsynen över folkölsförsäljningen enligt alkohollagen samt tillsynen över tobaksförsäljningen enligt tobakslagen.

4 §

Stadsdelsnämnd ansvarar inom sitt område för kommunalt driven förskoleverksamhet.

Stadsdelsnämnd har inom sitt område också hand om särskild musik- och kulturundervisning för barn och ungdom samt liknande frivilliga verksamheter.

5 §

Stadsdelsnämnd har inom sitt område hand om

1. mottagning och introduktion av flyktingar,
2. ärenden om ersättning enligt lagen om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar i fråga om flyktingar och vissa andra flyktingar som tagits emot i Stockholm,
3. integration av flyktingar och invandrare där detta ej ankommer på annan nämnd,
4. konsumentrådgivning,
5. medborgarkontor,
6. lokal kulturverksamhet,
7. bidragsgivning till föreningar med utpräglat lokal verksamhet och kontakter med lokalt bedriven föreningsverksamhet,
8. fritidsverksamhet för barn och ungdomar,
9. tillhandahållande av sommargårdsverksamhet för barn i grundskola,
10. stödinsatser i form av lönebidrags- och OSA-anställningar (offentligt skyddat arbete),
11. arbetsförberedande insatser till arbetslösa med behov av försörjningsstöd,
12. upplåtelse av allmänna samlingslokaler,
13. lokalt miljöarbete i linje med stadens miljöprogram,
14. samverkan och kontakter i lokala näringslivsfrågor,
15. att upprätta beredskapsplan inför krig samt att på lokal nivå hålla beredskap inför kriser och katastrofer.

Beträffande omfattningen av stadsdelsnämnds ansvar och uppgifter gäller i övrigt kommunfullmäktiges beslut den 2 oktober 1995 § 66 samt vad fullmäktige annars bestämmer.

6 §

Stadsdelsnämnd får väcka ärenden hos kommunfullmäktige inom sitt ansvarsområde och i frågor som i övrigt rör stadsdelen.

Kommunövergripande uppgift för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd**7 §**

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ansvarar för insatser som underlättar flyktingars flytt till annan kommun.

Förvaltningsorganisation**8 §**

Under en stadsdelsnämnd lyder stadsdelsförvaltningen. Förvaltningen leds av en stadsdelsdirektör.

Stadsdelsnämnd får utfärda instruktion för stadsdelsförvaltningen och dess personal.

Antalet ledamöter och ersättare**9 §**

En stadsdelsnämnd med 27 000 invånare eller därunder skall bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare. En stadsdelsnämnd med över 27 000 invånare skall bestå av 13 ledamöter och 13 ersättare.

Offentliga utfrågningar m. m.**10 §**

Stadsdelsnämnd bör besluta att dess sammanträden skall vara offentliga med de begränsningar som anges i 6 kap. 19 a § kommunallagen.

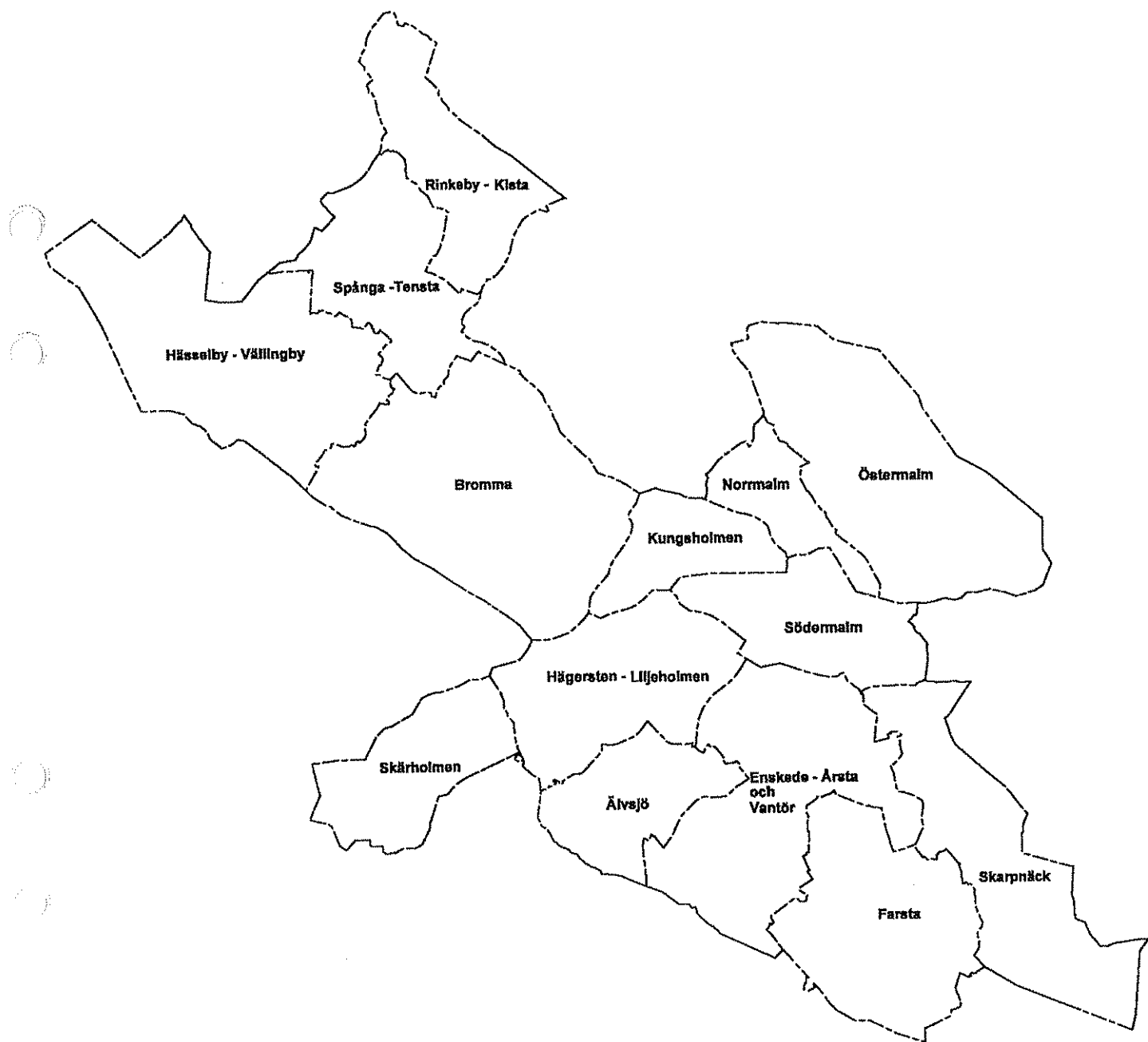
11 §

Stadsdelsnämnd skall arrangera offentliga utfrågningar av förtroendevalda om frågor som är aktuella och viktiga för området.

Stadsdelsnämndskarta

Bilaga

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

2006:19

Reglemente för exploateringsnämnden

Kommunfullmäktiges beslut den 11 december 2006
(Utl 2006:193)
(Jfr Kfs 2005:5)

1 §

För nämnden gäller utöver vad som föreskrivs i detta reglemente även reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder.

Nämndens uppgifter

2 §

I den omfattning det inte tillkommer annan nämnd eller kommunfullmäktige inte för särskilt fall beslutar annat har nämnden till uppgift att

1. förvalta stadens obebyggda mark samt annan mark avsedd för stadens exploaterings- och byggnadsverksamhet,
2. handha stadens geoarkiv,
3. handha stadens markexploaterings- och byggnadsverksamhet,
4. inom sitt verksamhetsområde handha frågor om förvärv, överlåtelse eller upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter till fast egendom, servitutsfrågor och förköpsfrågor,
5. vidtaga åtgärder för att möta den efterfrågan på mark, bostäder och lokaler för olika ändamål, som staden anses böra tillgodose,
6. genomföra gällande detaljplaner, dels i vad de avser gator, vägar, torg, parker och andra allmänna platser, i den mån detta ankommer på staden, dels i vad de avser annan stadens mark under nämndens förvaltning,
7. tillhandahålla stadens övriga nämnder eller andra kommunala organ mark som erfordras för deras verksamhet,

8. handlägga ärenden angående förvärvstillstånd m.m. och därvid avgöra om prövning av förvärv skall påkallas samt avge yttranden över ansökningar om förvärvstillstånd,
9. ansöka om särskild förvaltning enligt bostadsförvaltningslagen i de fall miljö- och hälsoskyddsnämnden ej har att ta ställning i frågan samt svara för övriga frågor angående tvångsförvaltning,
10. handha de uppgifter som ankommer på staden enligt lagen om stängsel-skyldighet för järnväg m.m.,
11. handlägga ärenden angående gatukostnader och kostnader för andra allmänna platser - i den mån sådan uppgift inte ankommer på kommunfullmäktige - samt att i sådana frågor göra utredningar och upprätta förslag som avses i 6 kap 36 § plan- och bygglagen,
12. vara stadens organ för hamnfrågor. Det åligger därvid nämnden att fullgöra de uppgifter som enligt lag, författning eller särskild föreskrift skall fullgöras av kommunen inom hamnens verksamhetsområde.

Hamnverksamheten i övrigt bedrivs av Stockholms Hamn AB som är ägare till hamnens byggnader och anläggningar.

Delegering från kommunfullmäktige

3 §

Inom sitt verksamhetsområde får nämnden utan kommunfullmäktiges särskilda bemyndigande

1. inom ramen för av kommunfullmäktige årligen anvisade medel och på villkor i övrigt som kommunfullmäktige kan föreskriva, besluta om förvärv, utom förköp, överlåtelse och byte av mark och/eller byggnad, under förutsättning att köpeskillingen inte överstiger 90.000.000 kronor och att ärendet inte är av principiell beskaffenhet. Nämnden får besluta om byte av mark och/eller byggnad endast under förutsättning att värdet av den egendom staden avhänder sig inte överstiger 90 000 000 kronor,
2. vid fastighetsförvärv m.m. som avses under punkt 1 besluta om övertagande av betalningsansvaret för lån mot säkerhet av panträtt i den förvärvade egendomen intill ett belopp som svarar mot 75 % av köpeskillingen,
3. utöva stadens beslutanderätt i egenskap av fastighetsägare i frågor om förvärtning enligt fastighetsbildningslagen, anläggningslagen, ledningsrättslagen och lagen om enskilda vägar,
4. upplåta och förvalta tomträtter och andra nyttjanderätter i enlighet med av kommunfullmäktige beslutade huvudgrunder och riktlinjer, med undantag

för nyupplåtelse av tomträtter och andra nyttjanderätter avseende fastighet med kommersiell, industriell eller speciell användning i de fall den årliga avgälden överstiger 5 000 000 kronor eller värdet av byggnad eller anläggning på fastigheten överstiger 90 000 000 kronor och att ärendet inte är av principiell beskaffenhet,

5. förvärva eller upplåta servitutsrätt enligt avtal, under förutsättning att värdet inte överstiger 5000 000 kronor,
6. i enlighet med riktlinjer som fastställts av fullmäktige besluta om gatu-kostnader enligt 6 kap 31 och 32 §§ plan- och bygglagen, utom när kostna-derna avser anläggande av ny gata eller annan allmän plats på grund av de-taljplan som antagits av fullmäktige,
7. besluta om grundläggnings- och grundförstärkningsbidrag för tomträtter i enlighet med av kommunfullmäktige beslutade riktlinjer,
8. träffa avtal om ersättning med högst 5 000 000 kronor i varje särskilt fall för förgävesprojektering för bostadsbyggande,
9. träffa tilläggsavtal till av kommunfullmäktige godkända avtal rörande för-värv, överlåtelse eller upplåtelse av fast egendom, om det är nödvändigt för att avtal inte skall förfalla och tilläggsavtalet endast gäller ändring av villkor rörande tidpunkt för viss åtgärd eller händelse, varav avtalets full-bordan eller bestånd är beroende, samt följdändring avseende tiden för till-träde och tiden för fullgörande av betalning eller annan förpliktelse.

4 §

Särskilt om hamnverksamhet

I enlighet med för Stockholms hamn gällande hamnordning har hamnbefälen ålagts vissa uppgifter. Nämnden äger rätt att uppdraga åt Stockholms Hamn AB att genom i bolaget anställda hamnbefäl ombesörja i hamnordningen an-givna uppgifter. Det övergripande ansvaret för dessa uppgifter skall dock i den mån det avser myndighetsutövning åvila marknämnden.

5 §

I nämndens redovisning till kommunfullmäktige av hur den fullgjort de upp-drag som avses i 3 och 4 §§ ovan bör anges antalet avgjorda ärenden inom varje ärendegrupp och – då så är möjligt – summan av de värden eller belopp som nämndens beslut inom varje ärendegrupp gällt.

Förvaltningsorganisation

6 §

Under nämnden lyder exploateringskontoret. Kontoret leds av en förvaltningschef, som inför nämnden är ansvarig för verksamheten.

Nämnden får utfärda instruktion för kontoret och dess personal.

Antal ledamöter och ersättare

7 §

Nämnden består av tretton ledamöter och lika många ersättare.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

2008:1

Reglemente för stadsbyggnadsnämnden

Kommunfullmäktiges beslut den 7 april 2008
(Utl 2008:42)
(Ersätter Kfs 2007:23)

1 §

För nämnden gäller utöver vad som föreskrivs i detta reglemente även reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder.

Nämndens uppgifter

2 §

Nämnden fullgör

1. stadens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har det närmaste inseendet över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen,
2. de uppgifter som i övrigt enligt lag eller annan författning ankommer på den kommunala nämnd som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet.

3 §

Nämnden handhar

1. stadens planläggning avseende mark- och vattenområdets användning, bebyggelsen och bebyggelsemiljöns utformning samt markens indelning i fastigheter,
2. stadens övergripande fysiska planering avseende bl. a. bostadsförsörjning, arbetsplatser, miljö och trafik,
3. stadens inrättande och upphävande av naturreservat, kulturresevat, naturminne och djur- och växtskyddsområde enligt miljöbalken,

4. frågor som angår den kommunala lantmäterimyndighetens organisation, personal och ekonomi,
5. stadens grundläggande, från myndighetsutövningen fristående mättnings- och kartläggningsverksamhet.

4 §

Nämnden har vidare till uppgift att

1. besluta om tillstånd, dispenser och kompensation i fråga om de inom kommunen beslutade områdena eller platserna för natur- och kulturresevat, naturminne och djur- och växtskyddsområde enligt miljöbalken,
2. besluta om bidrag till bostadsanpassning för funktionshindrade,
3. utse revisor för bostadsföretag där staden lämnat borgensförbindelse,
4. på begäran av Statens räddningsverk, eller den annan myndighet som regeringen bestämmer, lämna upplysningar om planer för byggverksamhet i kommunen och om andra förhållanden av betydelse för myndighetens beslut i frågor om byggande av skyddsrum,
5. svara för rådgivning och information rörande åtgärder för energisparande i husbyggnadstekniskt avseende,
6. fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunen enligt lagen om lägenhetsregister.
7. svara klassificering och bedömning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer

5 §

Nämnden utövar stadens befogenhet att

1. i enlighet med förordnande av länsstyrelsen i strandskyddsärenden enligt miljöbalken fatta beslut rörande dispens – med de undantag som anges i länsstyrelsens beslut – och föreläggande om rättelse (16 a § första stycket och 39 § första och andra styckena naturvårdslagen)
2. påkalla fastighetsreglering, som behövs för att mark och vatten skall kunna användas för bebyggelse på ett ändamålsenligt sätt (5 kap 3 § tredje stycket fastighetsbildningslagen),

3. påkalla fastighetsbestämning såvitt gäller område med detaljplan eller områdesbestämmelser eller område beträffande vilket fråga väckts om upprättande av sådan plan eller sådana bestämmelser (14 kap 1 § andra stycket fastighetsbildningslagen),
4. påkalla förrättning enligt 18 § anläggningslagen.

Delegering från kommunfullmäktige

6 §

Nämnden får, under nedan angivna förutsättningar, i fullmäktiges ställe

- dels anta förslag till detaljplan eller områdesbestämmelser,
- dels ändra eller upphäva detaljplan eller områdesbestämmelser,
- dels ock på begäran förlänga eller förnya detaljplans genomförandetid (5 kap 14 § Plan- och bygglagen (PBL)).

Nämnden har däremot inte rätt att ändra eller upphäva detaljplan före genomförandetidens utgång mot fastighetsägarens bestridande.

Detaljplan som antas av nämnden skall stå i överensstämmelse med stadens översiktsplan eller motsvarande översiktligt beslutsunderlag. Om detaljplan innehåller kommunalt genomförandeansvar eller medför betydande påverkan på nämnds drift- eller lokalkostnad skall berörda nämnder ha godkänt förslaget innan det antas av stadsbyggnadsnämnden.

Nämnden äger inte fatta beslut enligt denna paragraf om ärendet är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt eller i väsentliga delar strider mot den nämnds uppfattning som

- a) har genomförandeansvaret, eller
- b) får betydande påverkan på sina drift- eller lokalkostnader.

Nämnden medges enligt 13 kap 8 § första stycket PBL lämna medgivande till att beslut upphävs till en viss del eller ändras på annat sätt. Nämnden kan vidare, med stöd av 13 kap 8 § andra stycket PBL, begära att överklagat beslut får genomföras i sådana delar som uppenbarligen inte berörs av överklagandet.

Om minst en tredjedel av nämndledamöterna anser att detaljplan eller områdesbestämmelser är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt skall ärendet behandlas av kommunfullmäktige.

7 §

I nämndens redovisning till kommunfullmäktige av hur den fullgjort de uppdrag som avses i 7 § ovan bör anges antalet avgjorda ärenden inom varje ärendegrupp samt översiktligt redovisas de huvudsakliga ändamålen med besluten. Enskilda ärenden skall endast redovisas om de är av betydelse för fullmäktiges möjligheter att följa verksamheten.

Förvaltningsorganisation

8 §

Under nämnden lyder stadsbyggnadskontoret, som biträder nämnden i dess uppgifter enligt 2-5 §§. Kontoret leds av en förvaltningschef, som inför nämnden är ansvarig för verksamheten.

Nämnden får utfärda instruktioner för kontoret och dess personal.

~~Under nämnden lyder vidare ett sekretariat, som förestås av nämndens sekreterare.~~

Antal ledamöter och ersättare

9 §

Nämnden består av tretton ledamöter och lika många ersättare.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

2006:20

Reglemente för fastighetsnämnden

Kommunfullmäktiges beslut den 11 december 2006
(Utl 2006:193)
(Jfr Kfs 2005:2)

1 §

För nämnden gäller utöver vad som föreskrivs i detta reglemente även reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder.

Nämndens uppgifter

2 §

I den omfattning det inte tillkommer annan nämnd eller kommunfullmäktige inte för särskilt fall beslutar annat har nämnden till uppgift att

1. handha förvaltningen av stadens förvaltningsbyggnader, kommersiella byggnader, kulturbyggnader och kommunala byggnader på park- och naturmark samt stadens partihandelsområden och fastigheter utanför stadens gränser. I förvaltningen ingår även att handha upplåtelser med hyresrätt, arrenderätt och jakträtt samt servitutsfrågor och köp och försäljning av bostadsrätter inom nämndens verksamhetsområde,
2. inom sitt verksamhetsområde handha frågor om förvärv och överlåtelse av fastigheter,
3. vid fastighetsförsäljning m.m. som avses under § 3, punkt 1 besluta om hantering av befintliga inteckningar genom dödning, relaxation, nyinteckning el. dyl.,
4. svara för lokalförsörjning till stadens övriga nämnder eller andra kommunala organ,
5. handha upplåtelse av fasta torgplatser samt utöva tillsyn av torghandeln på stadens salutorgsytor ,

6. avge yttrande som avses i 3 kap 2 § ordningslagen rörande upplåtelse av offentlig plats på Hötorget och Östermalmstorg
7. handha investeringar samt drift och underhåll på Hötorget och Östermalmstorg
8. främja tillförseln av färskvaror och andra livsförnödenheter till staden samt att främja partihandeln med sådana förnödenheter,
9. avge förslag rörande de avgifter inom nämndens verksamhetsområde som kommunfullmäktige skall besluta om samt besluta om andra taxor och avgifter och utfärda ordningsföreskrifter för de under nämnden lydande anläggningarna,
10. fullgöra de uppgifter som föreskrivs i 3 kap 4 § lagen om civilt försvar och 3 kap 1 § förordningen om civilt försvar,
11. omhänderta de övriga angelägenheter, vilka enligt lag eller annan författning ankommer på staden inom nämndens verksamhetsområde.

Delegering från fullmäktige

3 §

Inom sitt verksamhetsområde får nämnden utan kommunfullmäktiges särskilda bemyndigande

1. inom ramen för av kommunfullmäktige årligen anvisade medel och på villkor i övrigt som kommunfullmäktige kan föreskriva, besluta om förvärv, utom förköp, och överlåtelse av mark och/eller byggnad, under förutsättning att köpeskillingen inte överstiger 20 000 000 kronor och att ärendet inte är av principiell beskaffenhet,
2. vid fastighetsförvärv m.m. som avses under punkt 1 besluta om övertagande av betalningsansvaret för lån mot säkerhet av panträtt i den förvärvade egendomen intill ett belopp som svarar mot 75 % av köpeskillingen,
3. utöva stadens beslutanderätt i egenskap av fastighetsägare i frågor om förrättning enligt fastighetsbildningslagen, anläggningslagen, ledningsrättslagen och lagen om enskilda vägar,
4. träffa tilläggsavtal till av kommunfullmäktige godkända avtal rörande förvärv eller överlåtelse av fast egendom, om det är nödvändigt för att avtal inte skall förfalla och tilläggsavtalet endast gäller ändring av villkor rörande tidpunkt för viss åtgärd eller händelse, varav avtalets fullbordan eller bestånd är beroende, samt följdändring avseende tiden för tillträde och tiden för fullgörande av betalning eller annan förpliktelse.

4 §

I nämndens redovisning till kommunfullmäktige av hur den fullgjort de uppdrag som avses i 3 § ovan bör anges antalet avgjorda ärenden inom varje ärendegrupp och – då så är möjligt – summan av de värden eller belopp som nämndens beslut inom varje ärendegrupp gällt.

Förvaltningsorganisation**5 §**

Under nämnden lyder fastighetskontoret. Kontoret leds av en förvaltningschef, som inför nämnden är ansvarig för verksamheten.

Nämnden får utfärda instruktion för fastighetskontoret och dess personal.

Antal ledamöter och ersättare**6 §**

Nämnden består av tretton ledamöter och lika många ersättare.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

2006:24

Reglemente för kulturnämnden

Kommunfullmäktiges beslut den 11 december 2006

(Utl 2006:193)

(Jfr Kfs 1998:40 och 2004:14)

1 §

För nämnden gäller utöver vad som föreskrivs i detta reglemente även reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder.

Nämndens uppgifter

2 §

Kulturnämnden ansvarar för stadens kulturverksamhet i den mån det inte tillkommer annan nämnd eller kommunfullmäktige inte för särskilt fall beslutar annat.

Nämnden är vidare arkivmyndighet i staden och handhar Stockholms stadsarkiv och de uppgifter i övrigt rörande den kommunala arkivvården som kommunfullmäktige överlämnar till nämnden. Bestämmelser om nämndens funktion som arkivmyndighet finns i arkivlagen (SFS 1990:782) och i regler för den kommunala arkivvården inom Stockholms kommun (Kfs 1995:50 och 1998:39).

Med den begränsning som nyss sagts åligger det nämnden särskilt att

1. följa och främja utvecklingen av kulturlivet i staden,
2. tillhandahålla kulturskoleverksamhet i hela staden,
3. handha förvaltningen av stadens biblioteksväsende,
4. bedriva utställnings- och programverksamhet genom nämndens institutioner, t ex Liljevalchs och Kulturhuset,
5. svara för konstnärlig utsmyckning av allmänna platser,
6. inom sitt verksamhetsområde ombesörja stadens bidragsgivning till kulturell verksamhet samt stipendieverksamhet,

7. främja en god arkivvård i staden och verka för att stadens arkiv görs tillgängliga för allmänhet och forskare,
8. ansvara för bidragsgivning till invandrarorganisationer och integrationsprojekt,
9. ansvara för medborgarskapsceremonin,
10. handlägga frågor avseende nationella minoriteter,
11. ta emot enskilda arkiv av betydelse för forskning om Stockholm,
12. vid avgifternas bestämmande skall arkivmyndigheten följa de avgifter som gäller för Riksarkivet och landsarkiven.

3 §

Kulturnämnden har hand om förvaltningen av Stadsmuseet och Medeltidsmuseet samt handlägger ärenden angående stadens museiväsen i den mån det inte tillkommer annan nämnd eller kommunfullmäktige inte för särskilt fall beslutar annat. Nämnden ansvarar för att bevara, levandegöra och förmedla stadens kulturhistoriska värden för nutida och framtida generationer. Ansvaret för klassificering och bedömning av kulturhistoriskt värdefulla miljöer åvilar stadsbyggnadsnämnden. Nämnden utgör stadens kompetens i arkeologiska frågor och svarar för rådgivning i stadsbyggnadshistoriska frågor

4 §

Nämnden skall ha ett särskilt utskott som handhar arkivfrågor.

Förvaltningsorganisation

5 §

Under nämnden lyder kulturförvaltningen och Stockholms stadsarkiv. Dessa båda förvaltningar leds av varsin förvaltningschef, som inför nämnden är ansvariga för respektive verksamhet.

Nämnden får utfärda instruktion för kulturförvaltningen och Stockholms stadsarkiv och dess personal.

Antal ledamöter och ersättare

6 §

Nämnden består av elva ledamöter och lika många ersättare.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

2006:22

Reglemente för idrottsnämnden

Kommunfullmäktiges beslut den 11 december 2006
(Utl 2006:193)
(Ersätter Kfs 2000:9)

1 §

För nämnden gäller utöver vad som föreskrivs i detta reglemente även reglemente med allmänna bestämmelser för Stockholms stads nämnder.

Nämndens uppgifter

2 §

Idrottsnämnden har hand om idrotts- och friluftsverksamhet i den mån det inte tillkommer annan nämnd eller kommunfullmäktige inte för särskilt fall beslutar annat.

Med den begränsning som nyss sagts åligger det nämnden särskilt att

1. följa utvecklingen inom sitt verksamhetsområde och främja idrotten och friluftslivet för stadens invånare,
2. inom sitt verksamhetsområde ombesörja stadens bidragsgivning och stöd i övrigt åt föreningar och andra sammanslutningar samt stipendieverksamhet,
3. anordna fritidsverksamhet för barn och ungdomar med funktionshinder,
4. svara för förvaltningen av stadens för idrott, bad och motion avsedda anläggningar och markområden,
5. handha upplåtelse av skolidrottshallar och gymnastiksalar under den tid då lokalerna inte används för ändamål inom skolans verksamhetsområde,
6. handha ärenden om lokal lotteriverksamhet,
7. handha ärenden rörande nolltaxa och subventioner för upplåtelser av allmänna samlingslokaler och anläggningar för idrottsverksamhet,

8. handha frågor rörande fiskevård inom stadens vatten samt frågor rörande camping och friluftsverksamhet.

Förvaltningsorganisation

3 §

Under nämnden lyder idrottsförvaltningen. Förvaltningen leds av en förvaltningschef, som inför nämnden är ansvarig för verksamheten.

Nämnden får utfärda instruktion för idrottsförvaltningen och dess personal.

Antal ledamöter och ersättare

4 §

Nämnden består av elva ledamöter och lika många ersättare.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

2006:23

Reglemente och delegationsordning för rådet till skydd för Stockholms skönhet

Kommunfullmäktiges beslut den 11 december 2006

(Utl 2006:193)

(Ersätter Kfs 1997:25)

1 §

Rådet till skydd för Stockholms skönhet har till uppgift, att i frågor som berör Stockholms kommuns offentliga konstverk, konstnärligt eller kulturhistoriskt värdefulla stadsbilder eller kommunens och dess omgivningars övriga skönhets- och naturvärden, vara rådgivare åt kommunens olika myndigheter, kommittéer, delegationer och utskott och att i sådan egenskap på anmodan avgiva yttranden i dylika frågor. Rådet får dessutom självant lämna de förslag och framställningar till kommunens olika myndigheter som rådet finner påkallade.

2 §

Rådet består av tretton ledamöter, av vilka tolv utses av kommunfullmäktige. Dessa utser i sin tur den trettonde ledamoten.

Av de ledamöter som utses av kommunfullmäktige, bör minst åtta vara särskilt sakkunniga inom rådets olika verksamhetsgrenar. Av dessa skall två vara representanter för Kungl Akademien för de fria konsterna, därav en målare och en bildhuggare, samt de övriga sex representanter för var och en av följande sex institutioner, nämligen Kungl Vitterhets, Historie- och Antikvitetsakademien, Statens Fastighetsverk, Kungl Vetenskapsakademiens miljökommitté, Sveriges Arkitekter, samfundet S:t Eriks styrelse och Svenska naturskyddsföreningens styrelse. Senast sex veckor före val av ledamot, som i rådet skall representera någon av nämnda institutioner, skall kommunstyrelsen anmoda ifrågavarande institution att för varje representant lämna förslag på minst två personer, lämpliga att vara ledamöter i rådet. Lämnas sådana förslag,

skall kommunfullmäktige välja bland de föreslagna personerna på sådant sätt, att samtliga förslagsgivande institutioner blir representerade i rådet i enlighet med vad ovan sagts. Underlåter institution att lämna sådant förslag, väljer kommunfullmäktige en person med framstående sakkunskap inom ifrågavarande institutions verksamhetsområde.

3 §

Rådet utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande.

Är både ordföranden och vice ordföranden hindrade att bevista sammanträde, utser rådet annan ledamot att för tillfället föra ordet.

4 §

Rådet äger påräkna erforderliga upplysningar samt biträde i övrigt från vederbörande kommunala myndigheter.

5 §

Rådet utser sekreterare, med uppgift tillika att bereda och föredra de ärenden rådet har att pröva.

6 §

Rådet sammanträder på kallelse av ordföranden, när han så finner nödigt eller minst två ledamöter skriftligen begär det, och därvid anger anledningen därtill.

Förhinder att bevista sammanträde skall i god tid meddelas ordföranden.

Vid val av sekreterare skall minst sju ledamöter vara närvarande. Övriga ärenden får avgöras om minst sex ledamöter är närvarande.

Vid val inom rådet sker omröstning, om det begärs, med slutna sedlar. Om två eller flera ledamöter erhållit lika röstetal sker lottning. I övriga frågor sker öppen omröstning varvid majoritetens mening blir gällande. Vid lika röstetal blir den mening gällande som ordföranden biträtt.

7 §

Sekreteraren har rätt att närvara vid rådets sammanträden och därvid delta i överläggningarna, framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

8 §

Vid rådets sammanträden föres protokoll, som justeras vid näst därpå följande sammanträde. Rådet kan också uppdra åt ordföranden att dessförinnan ensam eller tillsammans med en eller flera ledamöter verkställa justeringen.

Protokollet skall innehålla uppgift om vilka ledamöter som närvarit, vilka ärenden som handlagts samt vilka beslut som fattats. Ledamots särskilda mening skall på dennes begäran tas till protokollet. Ledamoten bör i sådant fall, senast när protokollet justeras, avlämna sin mening skriftligen avfattad, för att bifogas detta.

9 §

Rådets skrivelser undertecknas av ordföranden och förses med vederbörlig kontrasignation. Är ordföranden förhindrad undertecknas skrivelsen av två ledamöter.

Protokollet jämte utdrag därav undertecknas av protokollföraren.

10 §

Rådet skall varje år till stadsbyggnadsnämnden lämna förslag till budget för det kommande året. Sådant förslag skall avges i enlighet med tidsplan som kommunstyrelsen årligen fastställer avseende nämndernas budgetarbete jämte kompletterande anvisningar från stadsledningskontoret.

11 §

I fråga om förvaltningen av för rådets verksamhet erforderliga medel skall reglementet för kommunstyrelsen samt övriga i behörig ordning utfärdade föreskrifter följas.

12 §

Rådets kansliresurser är i administrativt hänseende knutna till stadsbyggnadskontoret.

Rådets räkenskaper, vilka föres av stadsbyggnadskontoret skall, avslutade för kalenderår, i enlighet med tidsplan som kommunstyrelsen årligen fastställer avseende nämndernas redovisning jämte kompletterande anvisningar från stadsledningskontoret, tillhandahållas revisorerna av stadsbyggnadsnämndens räkenskaper för att revideras tillsammans med dessa. Till handlingarna skall fogas under året förda protokoll samt särskilt upprättad verksamhetsberättelse.

Delegationsordning avseende rådet till skydd för Stockholms skönhet

Stadsbyggnadsnämnden uppdrar åt rådets kanslichef att på nämndens vägnar besluta i de ärendegrupper som anges nedan.

Beslut som fattats med stöd av delegering skall anmälas till stadsbyggnadsnämnden en gång per kalenderkvartal.

Delegering av beslutanderätt till rådets kanslichef

1. beslut om upphandling och avrop/inköp av varor och tjänster till en högsta kostnad av 300 000 kr.
  2. beslut om att ej utlämna allmän handling.
(Anm. Beslut om att ej utlämna allmän handling skall förses med besvärshänvisning)
  3. beslut om inrättande och förande av personregister.
(Anm. Nya register av större vikt skall beslutas av kommunstyrelsen)
  4. beslut om ledighet för personal med helt eller delvis bibehållen lön.
(Anm. Beviljande av ledighet enligt lag eller avtal betraktas som verkställelighet)
  5. beslut om in- och utrikes tjänste- och studieresor, kurser och konferenser.
  6. beslut om entledigande av personal som begär detta.
  7. beslut om uppsägning från arbetsgivarens sida eller avskedande.
  8. beslut om avstängning av personal och disciplinåtgärd.
  9. beslut om medgivande att kvarstå i anställning i högst tre månader efter uppnådd pensionsålder.
  10. beslut i personalärenden av liknande art och betydelse.
  11. beslut om anställning av personal.
  12. beslut om anställningsvillkor för personal.
(Anm. Vid beslut om anställningsvillkor bör samråd ske med chefen för administrativa avdelningen)
-

Handläggare: Göran Gahm
Telefon: 508 280 88

Till
Kommunstyrelsen

Kortare plan- och byggprocess samt renodling av ansvar för vissa tekniska processer, inkl revidering av reglementen.

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

1. Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utarbeta en ny plan- och bygglovtaxa i enlighet med förslagen i detta tjänsteutlåtande.
2. Ansvaret för klassificering och bedömning av kulturhistoriskt värdefulla miljöer överförs fr o m 1 januari 2009 från kulturnämnden, Stadsmuseet till stadsbyggnadsnämnden.
3. Kansliet får rådet till skydd för Stockholms skönhet knyts till och samlokaliseras med stadsbyggnadskontoret fr o m 1 januari 2009.
4. Stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden ges ansvar för att korta tiden för plan- och byggprocessen.
5. Ansvaret för parker, naturområden, naturreservat, gatuplanteringar, koloniområden och naturmark överförs fr o m 1 januari 2009 från stadsdelsnämnderna till trafik- och renhållningsnämnden.
6. Ansvaret för strandbad med byggnader, motionsspår och konstfrusna isbanor överförs från stadsdelsnämnderna till idrottsnämnden från och med 1 januari 2009.
7. Ansvaret för Järva friområde överförs från exploateringsnämnden till trafik- och renhållningsnämnden från och med 1 januari 2009.

8. Ansvar för kommunala byggnader på parkmark och inom koloniområden överförs från stadsdelsnämnderna till fastighetsnämnden fr o m 1 januari 2009.
9. Ansvar för torghandeln på Hötorget och Östermalmstorg överförs från trafik- och renhållningsnämnden till fastighetsnämnden fr o m 1 januari 2009.
10. Fastighetsnämnden ges i uppdrag att revidera de lokala ordningsföreskrifterna för torghandeln i Stockholms kommun (Kfs 2007:14) i enlighet med vad som anges i detta tjänsteutlåtande.
11. Kommunstyrelsen ska i samband med upprättande av budget för år 2009 med inriktning för åren 2010 och 2011 beakta förslagen till förändrad delegation för investeringsverksamheten i enlighet med vad som redovisas i detta tjänsteutlåtande.
12. Nämndernas reglementen revideras i enlighet med detta beslut.
13. Kommunstyrelsen ska i samband med upprättande av budget för år 2009 med inriktning för åren 2010 och 2011 beakta beslutade förändringar i arbetet med budget för år 2009 med inriktning för åren 2010 och 2011.

Irene Svenonius
Stadsdirektör

Torbjörn Johansson
Stabschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav i budget för 2007 och även 2008 i uppdrag att åtgärder skall vidtas för att förkorta plan- och bygglovprocessen i staden. Kommunfullmäktiges mål är att tiden från start-PM till beslutad detaljplan på sikt ska halveras.

Redan under 2007 har stadsbyggnadsnämnden vidtagit åtgärder som minskat plantiden. Det krävs emellertid ytterligare åtgärder. Kortare handläggningstider bedöms vara en central fråga för Stockholms fortsatta tillväxt och framtida utveckling, och för genomförande av vision 2030 "Ett Stockholm i världsklass".

Stadsdirektören har därför uppdragit åt en särskild utredningsman att utreda hur plan- och byggprocessen kan förkortas samt hur vissa ansvarsfrågor inom det

tekniska området bör lösas för att skapa en mer ändamålsenlig och effektiv ansvarsfördelning. Utredningen har genomförts under vintern 2008.

I utredningen föreslås ett antal åtgärder som på olika sätt underlättar arbetet med underlag och beslut avseende bygg- och planprocessen. I ärendet föreslås även organisatoriska förändringar inom staden som bistår denna process. Slutligen föreslås förändringar i nämndernas interna relationer, vilket kommer att förkorta tid från förslag till beslut.

Att förvalta och utveckla infrastruktur och bebyggelse i en tät stad medför i allmänhet ett komplicerat arbete med stora intressebaserade motstånd och svåra avvägningar för beslutande instanser. Plan- och byggprocessen i Stockholm involverar många nämnder och bolag, som ofta har legitima intressen att bevaka. Dessa förhållanden medför långa ledtider med omfattande remisshantering och beslutsfattande på flera nivåer och i många steg. Stadens organisation medför i vissa fall också oklarhet om var det reella ansvaret för en verksamhet eller ett ställningstagande ligger och det kan vara svårt för utomstående, men även internt inom staden, att förstå de verkliga sammanhangen.

Det finns således anledning att se över nuvarande rutiner och ansvarsfördelningar inom staden för att effektivisera och förtydliga ansvaret för verksamheterna utan att det demokratiska inflytandet reduceras. Utgångspunkten bör vara att beredning av ärenden förenklas, att beslut fattas på lägsta effektiva nivå och att det kommunala ansvaret görs tydligt både externt och internt.

Antalet politiska beslut för ett projekt bör reduceras till strategiska ställningstaganden och koncentreras till den nämnd, som har ansvar för de politiska avvägningarna i aktuellt ärende. För att det demokratiska inflytandet inte ska urholkas är det väsentligt att ledamöterna i övriga berörda kommunala nämnder informeras om kommande planer av sin förvaltning.

Konkret föreslås ett antal åtgärder för att effektivisera plan- och bygglovprocesserna framför allt genom utökad tillämpning av planavtal, översyn av plantaxan, ökad tillämpning av enkelt planförfarande, ökad delegation från kommunfullmäktige till stadsbyggnadsnämnden och från stadsbyggnadsnämnden till stadsbyggnadskontoret samt effektivare remissförfarande i plan- och bygglovärenden. Ansvaret för kulturhistorisk klassificering och bedömning överförs till stadsbyggnadsnämnden. Skönhetsrådets kansli knyts organisatoriskt och lokalmässigt till stadsbyggnadskontoret.

Stadsledningskontoret föreslår också en ökad delegation för inriktnings- och genomförandebeslut från kommunfullmäktige till nämnder med investeringsansvar och från nämnder till respektive förvaltning.

Stadsledningskontoret föreslår att ansvaret för strandbad, motionsspår och konstfrusna isbanor överförs till idrottsnämnden. Ansvaret för kommunala byggnader på parkmark överförs till fastighetsnämnden

Stadsledningskontoret uppmärksammar vidare att ansvaret för förvaltning av stadens parker inklusive drift, underhåll och investeringar idag är uppdelat på flera nämnder, vilket medför otydligheter och ineffektivitet i skötseln av dessa. Det vore naturligt med en överföring av ansvaret från stadsdelsnämnderna till trafik- och renhållningsnämnden.

En renodling av upplåtelser för försäljning på stadens salutorg föreslås genom justering av gränssnittet mellan fastighetsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslöt i budget 2008 att arbetet med att förkorta plan- och bygglovprocessen ska fortsätta. Detta är en central fråga för Stockholms fortsatta tillväxt och framtida utveckling.

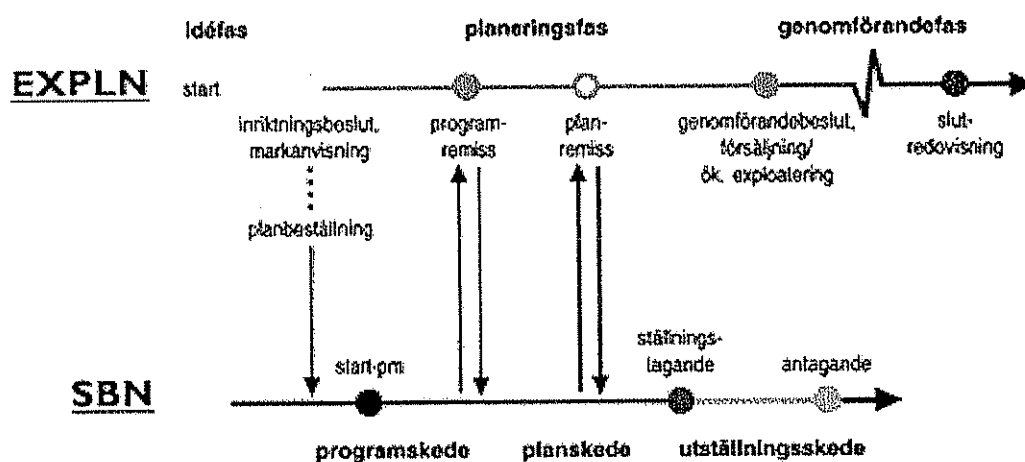
Stadsdirektören har därför den 30 januari 2008 tillsatt en utredningsman att utreda hur plan- och byggprocessen kan förkortas samt hur vissa ansvarsfrågor mellan nämnderna för markanvisningar, detaljplaner, bygglov, anläggning, tillståndsgivning och förvaltning inom det tekniska området kan renodlas.

Renodlingen ska syfta till att förenkla och effektivisera det interna arbetet inom staden. Utredningen är i detta skede begränsat till åtgärder som staden själv har rådighet över. Utgångspunkten för förändringsarbetet är att kostnaderna för själva genomförande av förslagen ska finansieras inom respektive nämnds anslag. Stadsledningskontoret ska beakta beslutade förändringar i arbetet med budget för år 2009 med inriktning för åren 2010 och 2011.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Plan- och exploateringsprocesserna

Samspelet mellan exploateringsnämndens exploateringsprocess och stadsbyggnadsnämndens planprocess visas schematiskt i följande figur. Idéfasen före markanvisningen kan vara mycket utdragen. Det av PBL styrda program- och planskedet föregås av den likaså tidskrävande kommunövergripande översiktsplaneringen och eventuella fördjupade översiktsplaner.

Markanvisningar

Exploateringsprocessen startar normalt med att en *markanvisning* ges till ett byggföretag, innebärande att under en period om vanligtvis två år får företaget ensamrätt att tillsammans med staden utveckla ett projekt på aktuell plats. Markanvisning föreslås av exploateringskontoret eller av fastighetskontoret (när det gäller mark utanför kommungränsen med befintlig bebyggelse förvaltd av fastighetskontoret) och beslutas alltid av respektive nämnd. I samband med markanvisning sker oftast beställning av detaljplan hos stadsbyggnadskontoret. Förslag till markanvisning remitteras inte till andra nämnder/förvaltningar, men tjänsteutlåtandet från exploateringskontoret delges ledamöterna i respektive stadsdelsnämnd samtidigt som utsändning sker till exploateringsnämnden.

Analys och förslag

Det har förts en diskussion om att markanvisningarna skulle remitteras till berörd stadsdelsnämnd före beslut i exploateringsnämnden. Detta skulle innebära en avsevärd fördröjning av processen och även innebära en oklarhet om var de avgörande politiska besluten ska fattas. Nuvarande rutin innebär att politikerna i stads-

delsnämnderna får en tidig information om planerade projekt och har då också möjlighet att genom kontakt med exploateringsnämndens ledamöter tillföra lokala synpunkter på aktuellt ärende utan att processen fördröjs.

1. Nuvarande rutin för lokalt inflytande i samband med markanvisningar bibehålls.

Program och detaljplaner

Den formella starten av planprocessen föregås ofta av ett omfattande arbete med inventeringar och test av olika idéer. Denna *idéfas* kan pågå under relativt lång tid.

Bestämmelser i PBL om upprättandet av detaljplaner

Detaljplaner upprättas enligt relativt detaljerade förfaranderegler i plan- och bygglagen, PBL. Vid upprättandet är det främst två mål som ska tillgodoses. Det ena är att berörda ska garanteras ett reellt inflytande på planutformning och genomförande (medborgarinflytande och rättssäkerhet). Det andra är att ärendena ska behandlas så snabbt och enkelt som möjligt. Den inomkommunala hanteringen regleras bara i några få avseenden i PBL. Varje kommun får i princip själv bestämma sina nämnd- och förvaltningsrutiner.

Planprocessens obligatoriska moment redovisas nedan.

Programmet är det första steget i den *normala planprocessen*. PBL föreskriver att detaljplaner ska grundas på ett program som anger utgångspunkter och mål för planen, om det inte är onödigt. Program kan bl.a. undvaras då översiktsplanen innehåller sådana riktlinjer för detaljplanearbetet att innebörd och konsekvenser kan utläsas tillräckligt tydligt.

Nästa steg i planprocessen är att kommunen upprättar ett *förslag till detaljplan*. Planförslaget är vanligen mer detaljerat än programmet.

När program- respektive planförslag utarbetas ska kommunen *samråda* om dessa med länsstyrelsen, berörda sakägare, boende, myndigheter m.fl. Syftet med samråden är att förbättra beslutsunderlaget samt ge möjlighet till insyn och påverkan. Några bestämmelser om formerna för samråd, exempelvis samrådstidens utsträckning, finns inte i PBL.

Utställningen av ett slutligt planförslag är det sista steget innan kommunen kan fatta beslut om antagande av planen. Vid utställningen ska planförslaget bl.a. åtföljas av en redogörelse för det eller de samråd som förevarit. Utställningen

ska pågå under minst tre veckor. En kungörelse om utställningen måste införas i ortstidning. Efter utställningstiden ska kommunen sammanställa de skriftliga synpunkter som inkommit i ett utlåtande. Planförslaget får inte ändras väsentligt efter utställningen.

Detaljplaner *antas* av kommunfullmäktige. Fullmäktige får dock uppdra åt kommunstyrelsen eller byggnadsnämnden att anta planer som inte är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt. Kommunens beslut att anta en detaljplan får överklagas av den som är berörd av beslutet och som senast under utställningstiden framfört synpunkter som inte blivit tillgodosedda.

Illustration – normalt planförfarande med program

Beskrivningen ovan avser det som brukar benämnas normalt planförfarande. I vissa fall kan dock s.k. *enkelt planförfarande* tillämpas. Det enkla förfarandet får användas för planer som har begränsad betydelse, vilket bl.a. innebär att planen inte får reglera många motstående intressen, särskilt känsliga miljöer eller frågor av principiell vikt. Vidare fordras att förslaget saknar intresse för allmänheten. Detta krav tar sikte på en bredare allmänhet, bortom kända sakägare och de som mera påtagligt berörs av förslaget. Slutligen krävs att förslaget är förenligt med översiktsplanen. Vid enkelt planförfarande begränsas samrådsskyldigheten och utställningen ersätts av en kortare betänketid. Program behövs aldrig vid enkelt förfarande. Alla planer som hanteras med enkelt förfarande får antas av stadsbyggnadsnämnden.

Nuläge - beredningsprocessen i Stockholm

Detaljplaner i Stockholm initieras ofta via områdesvisa program där tänkbara projekt identifieras. Programmen upprättas av stadsbyggnadskontoret i samråd med exploateringskontoret. Alternativt startar planprocessen efter initiativ från en byggherre eller fastighetsägare. Cirka hälften av alla planbeställningar kommer från privata fastighetsägare. Tidsåtgången från att en idé presenteras för stadsbyggnadskontoret till att planarbetet officiellt påbörjas varierar stort. *Väntetidens* längd beror på stadsbyggnadskontorets prioriteringar och resurser. Kontorets prioriteringskriterier är dock inte allmänt kända.

Det "officiella" planarbetet i Stockholm startar i de allra flesta fall med att stadsbyggnadsnämnden godkänner en s.k. *startpromemoria*. Vid behandlingen av start-

promemorian tar stadsbyggnadsnämnden bland annat ställning till behovet av program samt om planen ska handläggas med normalt eller enkelt förfarande.

Program- respektive planförslag remitteras, förutom till de obligatoriska samrådsinstanserna, till kommunala förvaltningar och bolag. Samrådstiden för såväl program- som planförslag uppgår normalt till sex veckor. Under sommaren är samrådstiden längre. Efter samrådstidens slut sammanställer stadsbyggnadskontoret inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse. Kontorets redovisningar av såväl program- och plansamråd ska i regel godkännas av stadsbyggnadsnämnden. Inför nämndbehandlingarna upprättar kontoret *tjänsteutlåtanden*.

Utställningstiden för planförslag uppgår i Stockholm normalt till fyra veckor. Efter utställningen upprättar stadsbyggnadskontoret ett utställningsutlåtande samt ett *tjänsteutlåtande inför antagande* av planen. Alla planer som handläggs med enkelt förfarande antas av stadsbyggnadsnämnden, liksom två tredjedelar av de planer som handläggs med normalt förfarande. Övriga planer antas av kommunfullmäktige efter godkännande i stadsbyggnadsnämnden. Om planen antas av fullmäktige förlängs planprocessen med ca tre månader.

DETALJPLANEPROCESS

- Normalt förfarande

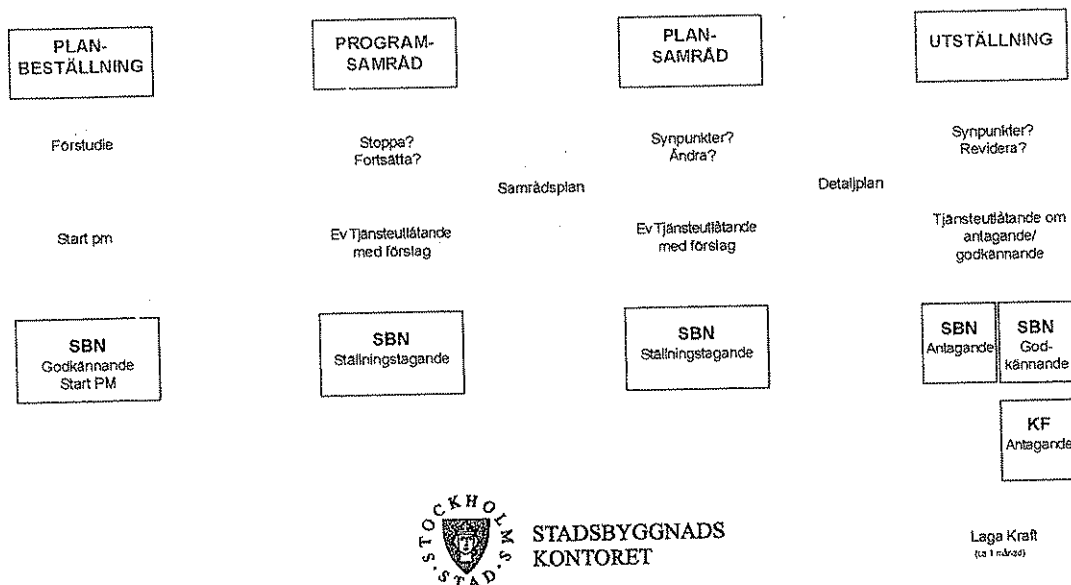

Illustration – beredningsprocess i Stockholm vid normalt planförfarande

Enligt stadsbyggnadsnämndens verksamhetsberättelse för år 2007 uppgick den genomsnittliga tidsåtgången för planprocessen vid normalt förfarande till 19 må-

nader. Vid enkelt förfarande var motsvarande tidsåtgång nio månader. Uppgifterna avser tiden från stadsbyggnadsnämndens beslut om startpromemorian till beslut om planens antagande. Den genomsnittliga handläggningstiden för samtliga detaljplaner uppgick år 2007 till 13 månader, vilket kan jämföras med 17 månader år 2006. Den minskade handläggningstiden beror huvudsakligen på att andelen planer med enkelt förfarande ökat kraftigt. Utöver de här redovisade tiderna tillkommer väntetiden före startpromemorian, som kan variera högst avsevärt. Vidare överklagas nära hälften av alla Stockholms detaljplaner, vilket leder till stora fördröjningar.

Analys och förslag

Planprocessens tidsåtgång definieras idag som perioden mellan startpromemoria i stadsbyggnadsnämnden och antagande av planen i nämnden eller i fullmäktige. I realiteten påbörjas planarbetet långt före startpromemorian. För många planbeställare är tiden mellan beställning och den formella planstarten också viktig för upplevelsen av planprocessens längd, en tid som kan variera från veckor till flera år. Den av staden i huvudsak påverkansbara tiden löper mellan planbeställning och antagande, varför *ett planarbets tidsåtgång mellan planbeställning och antagande som komplement också bör mätas och följas upp* förutom den av fullmäktige fastställda tiden mellan startpromemoria och antagande.

Nyckelfrågor i planprocessens utsträckning i tid är stadsbyggnadskontorets resurser, prioriteringar, styrning och uppföljning av planarbetet samt effektivitet i remisshanteringen. Härtill kommer omfattningen av politiska beslut på olika nivåer och inom olika kommunala nämnder.

I dag tar staden ut kostnader för detaljplaner av markägaren i samband med bygganmälan, långt efter planarbetets genomförande. Kostnadstäckningen från planbeställaren uppgår endast till knappt 50% av stadsbyggnadskontorets nedlagda kostnader. Resten täcks med skattemedel via stadsbyggnadsnämndens anslag.

Stadsbyggnadsnämnden har nyligen beslutat om inriktning för framtagande av en ny plan- och bygglovstaxa. I arbetet undersöks möjligheten tillökad kostnadstäckning för program och planarbete. Förslaget innebär en översyn och förenkling av taxan för planer och bygglov samt ökad tillämpning av planavtal med innebörden att stadsbyggnadskontoret tecknar avtal med markägaren om att denne i samband med planbeställning åtar sig att finansiera hela den verkliga plankostnaden och samtidigt även tar hela risken för förgävesarbetet om processen inte leder till en antagen ny plan. Någon planavgift debiteras då inte i samband med bygganmälan.

Stadsledningskontoret anser att initiativet med *utökad tillämpning av planavtal är bra. Stadsledningskontoret anser dock att utredningen om ny taxa och utökad tillämpning av planavtal bör omfatta att planavgiften bör sättas enligt en fast taxa* beroende på planens komplexitet och omfattning och *i planavtalet ska också fastställas beräknad tid fram till antagande av planen.* Planavtal bör tecknas mellan stadsbyggnadskontoret och markägaren eller den part som sätts i markägarens ställe (exempelvis byggherren vid tomträttsupplåtelse). *Planavgiften bör erläggas efter godkänd startpromemoria. Om planarbetet inte leder till antagen detaljplan bör halva planavgiften återbetalas till markägaren.*

Med detta förfarande får markägaren incitament att endast beställa planer, som inom rimlig tid kommer att genomföras, stadsbyggnadsnämnden får tidigt i planprocessen in externa ekonomiska resurser, som kan användas för anställning av planhandläggare eller anlåtande av externa konsulter utan att skattekollektivet belastas ekonomiskt. Möjligheten ökar att göra bättre prioriteringar mellan olika planprojekt. Det skapas också incitament inom stadsbyggnadskontoret att driva planprocessen efter avtalad tidplan och att följa upp de verkliga kostnaderna för de enskilda planerna. Väntetiden under idéfasen bör också kunna reduceras avsevärt. Genom återbetalningsklausulen delas risken för förgävesarbete solidariskt mellan markägaren/planbeställaren och planmyndigheten.

Stadsbyggnadsnämnden bör *i större utsträckning än i dag kommunicera sina prioriteringsgrunder* med marknadens aktörer.

Strävan bör vara att stadsbyggnadsnämnden *i så stor utsträckning som möjligt väljer enkelt planförfarande* för nya detaljplaner. *Om normalt förfarande väljs bör planförfarande utan programskede vara huvudinriktningen.* Förfarande med programskede bör endast tillämpas vid särskilt omfattande och komplexa detaljplaner. Dessa åtgärder förkortar planprocessen men ökar också risken för upphävande av planen i högre instans.

Det formella planarbetet ska i regel inledas med en startpromemoria. Under senare tid har stadsbyggnadskontoret prövat att handlägga mycket enkla planärenden i samband med bygglovhandläggningen utan att någon startpromemoria upprättas. Många detaljplaner i Stockholm är inaktuella och försvårar även de enklaste förändringar av befintlig bebyggelse, förändringar som kan vara mycket viktiga för fastighetsägare och näringsliv. Sådana angelägna, enkla och okontroversiella planärenden bör enligt stadsledningskontorets mening även fortsättningsvis kunna startas utan att en startpromemoria upprättas.

Stadsledningskontoret anser att *startpromemoria endast ska upprättas och godkännas vid normalt planförfarande. Vid enkelt planförfarande bör man återgå till tidigare ordning, som innebär att ärendet endast anmäldes i stadsbyggnadsnämnden, utan startpromemoria.*

Startpromemorian vid normalt planförfarande ska beslutas i stadsbyggnadsnämnden medan den vid enkelt planförfarande bör kunna beslutas av stadsbyggnadskontoret på delegation från nämnden.

Plan- och bygglagen föreskriver att samråd ska ske med länsstyrelsen, fastighetsbildningsmyndigheten och kommuner som berörs av förslaget. Sakägare och bostadsrättsinnehavare, hyresgäster och boende som berörs samt de myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget ska beredas tillfälle till samråd. Stockholms stad har utöver, som komplement till lagens krav, infört egna rutiner för remissbehandling, vilket innebär en omfattande hantering av remisser i de flesta ärenden.

I samband med planremisser väljer många förvaltningar att inhämta sin politiska nämnds beslut om godkännande till planförslaget, vilket ofta medför att den angivna remisstiden inte kan hållas. Ofta uppgår den faktiska remisstiden till 8-11 veckor. Ett särskilt problem är att länsstyrelsen nästan aldrig svarar inom given remisstid, ofta över fyra veckor för sent. Det bör påpekas att remisser till kommunala förvaltningar innebär *en möjlighet men inte en skyldighet att lämna synpunkter på en plan.*

En effektivisering av remisshanteringen inom staden är möjlig genom att *införa absoluta remisstider*, d.v.s. att stadsbyggnadsnämnden inte behöver ta hänsyn till remissvar som inkommer för sent. inte levererats inom föreskriven tid. Förlängning av remisstiden bör endast medges i undantagsfall. *Remisstiden vid normalt planförfarande bör vara 6 veckor och 3 veckor vid enkelt förfarande.* Hänsyn måste tas till infallande helger och semesterperioder.

Grundprincipen för remissinstanserna bör vara att lämna *kontorsyttrande utan nämndhantering* om inte planen medför betydande ekonomiska eller principiella konsekvenser för nämnden. I dessa senare fall kan det vara lämpligt att *kombinera ett nämndyttrande med inriktnings- eller genomförandebeslut* för aktuellt projekt. Det är dock angeläget att *berörda nämndledamöter alltid via sin förvaltning får information om planerade projekt och kommande planer.* De politiska avvägningarna mellan olika allmänna och enskilda intressen ska dock ske i stadsbyggnads-

nämnden. Kommunstyrelsen bör uppvakta länsstyrelsen för att få till stånd en överenskommelse om att även *länsstyrelsen ska respektera aktuella remisstider*.

För att reducera tidsåtgången i planprocessen är det angeläget att *så många planer som möjligt kan antas av stadsbyggnadsnämnden*, d.v.s. alla planer med enkelt förfarande och huvuddelen av planer med normalt förfarande. Antagande i kommunfullmäktige bör endast ske av planer med särskilt stort allmänintresse och av planer där genomförandeansvarig nämnd har motsatt sig planens utformning.

Idag behandlar stadsbyggnadsnämnden en plan upp till fyra gånger (startpromemoria, ställningstagande efter programsamråd, ställningstagande efter plansamråd samt antagande/godkännande). Detta förefaller vara en onödigt omständlig procedur. För att förkorta planprocessen bör det vid normalt förfarande räcka att *stadsbyggnadsnämnden endast behandlar en ny plan i samband med beslut om startpromemorian och i samband med antagandet*. Däremellan bör det räcka att nämndens ledamöter får muntlig information om planarbetets fortskridande vid lämpligt tillfälle.

Ett inte alltför ovanligt förhållande är att förhandlingarna mellan exploateringskontoret och den aktuella byggherren om exploaterings- och genomförandeavtal blir så fördröjda att de förhindrar utställning och antagande av en ny plan. Det är väsentligt att dessa förhandlingar bedrivs parallellt och i samma tempo som planprocessen för att motverka onödig förlängning av den totala byggprocessen.

Bostadsförsörjningen är en strategiskt viktig fråga för staden. Med anledning av detta tillskapades i början av 2000-talet en särskild funktion inom stadsledningskontoret för samordning och styrning av bostadsbyggandet. Denna funktion var ett medel för att prioritera och påskynda markanvisningar och planarbete. En tjänst som *projektkoordinator har tillsatts på exploateringskontoret* för att återuppta detta arbete, som innebär samordning och uppföljning av olika förvaltningsars arbete och löpande information till stadens politiska ledning och företag i branschen.

Sammanfattningsvis föreslås följande åtgärder för att effektivisera planprocessen:

2. En ny plan- och bygglovtaxa utarbetas.
3. Planarbetets tidsåtgång bör mätas både från planbeställning till antagande och från startpromemoria till antagande.
4. Planavtal bör tillämpas i större utsträckning och med flexibel taxa men fast belopp, bedömd tidsåtgång och återbetalningsklausul om arbetet inte leder till antagande.

5. Stadsbyggnadsnämnden bör förstärka uppföljningen av planprocessens tidplaner och kostnader per projekt.
6. Stadsbyggnadsnämndens prioriteringsgrunder kommuniceras tydligare.
7. Enkelt planförfarande tillämpas i ökad utsträckning. Om normalt förfarande är nödvändigt bör i första hand förfarande utan program väljas.
8. Start-PM bör ej upprättas vid enkelt förfarande, utan ersätts då av en anmälan i stadsbyggnadsnämnden. Start-PM vid enkelt förfarande bör kunna beslutas på förvaltningsnivå.
9. Planremisser från kommunala förvaltningar lämnas normalt på förvaltningsnivå, men respektive nämnd informeras av sin förvaltning om aktuella planer.
10. Remisstiden bör vara sex veckor vid normalt förfarande och tre veckor vid enkelt förfarande. Absoluta remisstider bör tillämpas.
11. Länsstyrelsen bör uppvaktas för att uppnå ökad respekt för remisstiderna.
12. Antagande av planer bör ske i stadsbyggnadsnämnden i så stor utsträckning som möjligt.
13. Exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret utarbetar effektivare rutiner för koordinering av tidplanerna för exploateringsavtal och planarbete.
14. Exploateringskontoret tillsätter en projektkoordinator för samordning och effektivisering av bostadsbyggandet.

Bygglov

Nuläge

Till stadsbyggnadsnämnden inkommer årligen cirka 6 000 ansökningar om bygglov. Vissa ansökningar skickas på remiss till berörda kommunala förvaltningar och bolag med en begärd remisstid om tre veckor. Denna remisstid hålls vanligen inte av remissinstanserna, bl.a. beroende på att handlingarna är inkompleta eller otydliga. Granskningsrutinerna hos remissinstanserna kan också vara ineffektiva. Det råder också en osäkerhet om vilka ärenden som ska remitteras till respektive förvaltning. Exempelvis remitteras ärenden som berör gatumark regelmässigt till stadsdelsförvaltningen trots att ansvaret för förvaltning av gatumark har överförs till trafikkontoret för över ett år sedan. Separata remisser går till avfallsavdelningen på trafikkontoret, trots att avfallsverksamheten sedan 1 januari 2007 tillhör samma förvaltning.

Planer och bygglov som berör kulturhistoriskt värdefull bebyggelse remitteras ofta till Stadsmuseet inom kulturnämnden. Förslag till planer och bygglov remitteras regelmässigt till Rådet till skydd för Stockholms skönhet (skönhetsrådet). Regelbundna genomgångar sker mellan bygglovhandläggarna på stadsbyggnadskontoret och tjänstemän på Stadsmuseet och skönhetsrådet i syfte att prioritera de ärenden som ska remitteras, vilket underlättar verksamheten och ofta i viss mån ersätter formell remissbehandling.

Bygglovremisser behandlas undantagsvis av respektive politisk nämnd, vilket när det sker fördröjer processen avsevärt. Detta gäller framför allt stadsdelsnämnderna och ofta ärenden om återvinningsstationer. Det förekommer att remissvar är otydliga genom att de inte behandlar de frågor som remissen avsett, inte uttrycker en klar av- eller tillstyrkan eller inte uttrycker hela förvaltningens samlade synpunkt.

Stadsbyggnadskontoret har delegation på att bevilja i princip alla bygglov, medan avslag på en ansökan måste beslutas av stadsbyggnadsnämnden.

Förslag

För att effektivisera bygglovprocessen bör remisshanteringen förenklas och förtydligas. Utgångspunkten bör vara att remisser till andra kommunala förvaltningar i allmänhet endast sker då stadsbyggnadskontoret saknar egen sakkompetens att bedöma ärendet. Stadsbyggnadskontoret bör revidera gällande remissrutin med denna inriktning genom att tydliggöra vilka remisser som ska skickas till respektive förvaltning, vilket i normalfallet bl.a. skulle innebära:

15. Exploateringskontoret bör få information om ärenden som avser ändrad användning eller utökade byggrätter på kvartersmark där staden är markägare.
16. Trafikkontoret bör få remisser för ärenden som påverkar gestaltning, säkerhet, framkomlighet och skötsel av allmän platsmark samt ärenden som påverkar avfallshanteringen.
17. Inga remisser till stadsdelsförvaltningarna för åtgärder på allmän platsmark (under förutsättning att parkförvaltningen centraliseras).
18. Stadsbyggnadsnämnden inför absoluta remisstider, vilket innebär att nämnden inte behöver ta hänsyn till remisser som inte inkommer inom föreskriven tid (normalt tre veckor). I praktiken innebär detta att det blir nödvändigt med kontorsvar från kommunala förvaltningar.
19. Berörda kommunala förvaltningar ser över sina interna rutiner så att remisstider kan hållas, och att entydiga och relevanta remissynpunkter levereras till stadsbyggnadskontoret.
20. Stadsbyggnadskontoret bör få delegation från stadsbyggnadsnämnden att även avslå ansökningar om bygglov i ärenden som strider mot gällande plan eller i övrigt inte uppfyller av nämnden godkända riktlinjer.
21. Stadsbyggnadskontoret bör förtydliga det allmänna villkoret i givna bygglov att berörd markägarens tillstånd också måste inhämtas innan godkända åtgärder får genomföras.

Kulturnämndens roll i plan- och bygglovprocessen

Nuläge

Stadsmuseet inom kulturnämnden ansvarar för klassificeringen av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i staden, som sedan ligger till grund för bedömningar av

framtida planer till utveckling och förändring i samband med planarbete och bygglovgivningen. Planer och bygglov som berör kulturhistoriskt värdefull bebyggelse remitteras i regel till Stadsmuseet.

Analys och förslag

Det kan ifrågasättas om det är rationellt att den kulturhistoriska klassificeringen och den omfattande remisshanteringen i dessa frågor görs på Stadsmuseet eftersom kulturhistorisk kompetens numera också finns på stadsbyggnadskontoret. För att få ett samlat och entydigt ansvar för bebyggelsens utveckling med beaktande även av det historiska arvet föreslår stadsledningskontoret *att ansvaret för kulturhistorisk klassificering och bedömning överförs från kulturnämnden till stadsbyggnadsnämnden*. Remisser till Stadsmuseet behövs då inte i dessa frågor. Stadsmuseet bör även fortsättningsvis svara för rådgivning åt fastighetsägare i stadsbyggnadshistoriska frågor. Det detaljerade gränssnittet mellan stadsbyggnadsnämnden och kulturnämnden i dessa frågor liksom behovet av kompletterande kompetens på stadsbyggnadskontoret får närmare utredas inom stadsbyggnadsnämnden i samråd med kommunstyrelsen.

22. Ansvar för kulturhistorisk klassificering och bedömning överförs från kulturnämnden till stadsbyggnadsnämnden.

Skönhetsrådets granskning av planer och bygglov

Nuläge

Rådet till skydd för Stockholms skönhet (skönhetsrådet) är en från stadsbyggnadsnämnden fristående institution, som har en viktig rådgivande roll i frågor som berör Stockholms stadsmiljö. Aktuella ärenden som ska behandlas i rådet bereds av skönhetsrådets kansli, som i dag formellt är knutet till stadsledningskontoret. Förslag till planer och bygglov remitteras regelmässigt till Skönhetsrådet.

Analys och förslag

För att effektivisera samarbetet med stadens förvaltningar bör man *överväga att organisatoriskt knyta skönhetsrådets kansli till stadsbyggnadskontoret* och lokalisera det i Tekniska nämndhuset.

23. Skönhetsrådets kansli knyts till och samlokaliseras med stadsbyggnadskontoret.

Bygg och anläggningsinvesteringar

Nuläge

Ansvar för bygg- och anläggningsinvesteringar inom staden ligger i huvudsak på exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, idrottsnämnden och för parkinvesteringar på stadsdelsnämnderna. Bygg- och anläggningsprocessen startar normalt med ett inriktningsbeslut, följt av ett genomförandebeslut. Dessa beslutas av respektive förvaltning, nämnd eller av kommunfullmäktige beroende på gällande delegationsordning enligt följande tabell. (Beloppsgränser i mnkr)

	Förvaltning	Nämnd	Nämnd efter samråd med SLK	KF
Inriktningsbeslut	< 5 *)	5 *) till 50	50 till 300	> 300
Genomförandebeslut	< 5 *)	5 *) till 50		> 50

*) Exploateringsnämnden 10 mnkr, stadsdelsnämnderna 0,5-1 mnkr

Förslag

24. För att korta snabba upp bygg- och anläggningsprocessen föreslås *en ökad delegation från kommunfullmäktige till facknämnder och från nämnd till förvaltning för inriktningsbesluten.*
25. *Delegationsgränserna för genomförandebeslut för fastighetsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden och idrottsnämnden bör anpassas till de nivåer som tillämpas av exploateringsnämnden.*

Förslagen framgår av följande tabell:

	Förvaltning	Nämnd	Nämnd efter samråd med SLK	KF
Inriktningsbeslut	< 30	30 till 50	50 till 500	> 500
Genomförandebeslut	< 10	10 till 50		> 50

Dessa förslag förutsätter en centralisering enligt följande kapitel av parkinvesteringarna från stadsdelsnämnderna till trafik- och renhållningsnämnden.

Parkförvaltning

Nuläge

Från år 1992 fram till stadsdelsreformen år 1997 låg det samlade ansvaret för Stockholms parker, gator och torg på gatu- och fastighetsnämnden samt all bygglovhantering på stadsbyggnadsnämnden. Då överfördes ansvaret för park- och gatudriften till 24 stadsdelsnämnder. Ansvaret för strandbad, motionsspår och konstfrusna isbanor överfördes samtidigt från idrottsnämnden till stadsdelsnämnden.

derna. Ansvar för vissa markupplåtelser och bygglov överfördes till stadsdelsnämnderna år 2002.

Vid årsskiftet 2006-2007 överfördes ansvaret för markupplåtelser, torghandel, renhållning och vinterväghållning på gatumark från nuvarande 14 stadsdelsnämnder till trafik- och renhållningsnämnden samtidigt som all bygglovhantering centraliserades till stadsbyggnadsnämnden. Kvar på stadsdelsnämnderna ligger det huvudsakliga ansvaret för drift och underhåll på parkmark, koloniområden och gatuplanteringar samt investeringar på parkmark.

Från detta principiella gränssnitt finns ett antal undantag, som regleras i en omfattande gränssnittslista, som kontinuerligt uppdateras i takt med att nya problem upptäcks. Bl.a. svarar trafik- och renhållningsnämnden för vissa s.k. kommuncentrala parker samt för markupplåtelser, belysning, klottersanering, skadedjurshantering, julgranar och trafikskyltning även på parkmark som sköts av stadsdelsnämnderna. Sedan tidigare har trafik- och renhållningsnämnden ett ansvar för gatuträd och blomsterprogram på gatumark samt samordning, uppföljning och utveckling av stadsdelsnämndernas tekniska verksamhet. Exploateringsnämnden ansvarar för förvaltningen av Järva friområde.

Från hösten 2007 har trafik- och renhållningsnämnden övertagit ansvaret för parkpolicy, parkdatabas, funktionen som stadsträdgårdsmästare samt den rådgivande rollen för prioritering av stadsdelsnämndernas parkinvesteringar från exploateringsnämnden. Exploateringsnämnden svarar även fortsättningsvis för nybyggnad och upprustning av parker i samband med exploateringsprojekt. Från årsskiftet 2007-2008 tog trafik- och renhållningsnämnden över ansvaret för teknisk förvaltning av vissa fontänanläggningar samt klottersanering av skulpturer på park- och gatumark från kulturnämnden. En fråga som ännu inte har lösts gäller ansvaret för vissa kommunala byggnader i parker och koloniområden.

Analys och förslag

Nuvarande organisation i Stockholm med ansvar för förvaltning av parker och grönområden uppdelat på 14 stadsdelsnämnder, på trafik- och renhållningsnämnden och exploateringsnämnden innebär otydligt ansvar med omfattande tolkningstvister av gränssnitt. Det blir obegripligt för allmänheten, andra förvaltningar, nämnder och externa parter med denna ansvarsfördelning. Anslag för drift och mindre investeringar fördelas mellan stadsdelsnämnderna enligt en av kommunfullmäktige beslutad fördelningsnyckel, som av naturliga skäl måste vara förenklad och schabloniserad, vilket medför önskemål om justering av nyckeln från de stadsdelsnämnder som med rätt eller fel anser sig missgynnade.

Till detta kommer den omfattande administrationen av parkinvesteringar som ska föreslås från stadsdelsnämnderna, beredas av trafik- och renhållningsnämnden och stadsledningskontoret samt beslutas av kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Projektering och genomförande av godkända projekt ska beställas av stadsdelsnämnderna hos trafik- och renhållningsnämnden. Genom att investeringsanslagen endast är ettåriga uppstår osäkerhet om möjligheten att genomföra fleråriga projekt. Eftersom budgetbeloppen är bundna årsvis och till en enskild stadsdelsnämnd finns knappast någon flexibilitet för justering av avvikelser i tidplan och projektkostnad. En otydlighet med risk för konflikt och dubbelarbete uppstår angående projektansvaret mellan stadsdelsförvaltningens representant och trafikkontorets projektledare. Ytterligare en komplikation är att det är svårt att upprätthålla rätt kompetens för ett mycket begränsat antal projekt på de enskilda stadsdelsförvaltningarna när det gäller de speciella regler och rutiner som hantering av en investeringsbudget innebär t.ex. avskrivningsregler, kapitaltjänstkostnader och anläggningsregister.

Eftersom parkverksamheten endast utgör en mycket liten del av stadsdelsnämndernas samlade ansvar har det visat sig svårt att upprätthålla erforderlig parkkompetens på de enskilda förvaltningarna. En konsekvens av detta är att man har anställt gemensamma parkresurser inom norra innerstadens tre stadsdelsförvaltningar och mellan trafikkontoret och Södermalms och Älvsjös stadsdelsförvaltningar. Vissa stadsdelsförvaltningar har idag mycket begränsad parkkompetens med ensamarbete och stor sårbarhet vid frånvaro och därigenom svårigheter att förvalta och utveckla sina parker och grönområden på ett acceptabelt sätt.

Trafik- och renhållningsnämnden har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att rekrytera en stadsträdgårdsmästare för Stockholm. För att kunna hitta en lämplig person med hög kompetens för detta uppdrag med ansvar för förvaltning, utveckling och marknadsföring av Stockholms parker samt gestaltning av det offentliga rummet torde det vara nödvändigt att en stadsträdgårdsmästare har ett helhetsansvar för stadens parker och naturområden inklusive drift, underhåll och investeringar.

Ansvaret för strandbad och motionsspår bör överföras från stadsdelsnämnderna till idrottsnämnden eftersom de utgör en viktig resurs för det rörliga friluftslivet och att det är angeläget att samla den erforderliga kommunala kompetensen inom en nämnd. Idrottsnämnden bör också överta ansvaret för byggnader och andra anläggningar inom strandbaden. Idrottsförvaltningen sköter i dag konstfrusna isbanor på park- och gatumark på uppdrag från stadsdelsförvaltningen eller trafikkontoret.

Av rationella skäl bör hela ansvaret för dessa konstfrusna isbanor överföras till idrottsnämnden.

Orsaken till att Järva friområde förvaltas av exploateringsnämnden är att en stor del av driften av Järvafältet är utarrenderad till en jordbruksarrendator och att arrendeupplåtelser normalt hanteras av exploateringsnämnden. Det torde dock öka tydligheten och renodla rollerna genom att överföra detta förvaltningsansvar till trafik- och renhållningsnämnden så att all förvaltning av allmän platsmark samlas på samma kontor och att exploateringsnämnden på motsvarande sätt förvaltar kommunägd kvartersmark

Ansvaret för de kommunala byggnader på park- och naturmark, som idag förvaltas av stadsdelsnämnderna (exempelvis parklekslokaler) bör överföras till fastighetsnämnden och därefter hyras ut till den verksamhetsansvariga nämnden. Av kommunen ägda gemensamhetslokaler inom koloniområden bör överlåtas till respektive koloniträdgårdsförening i samband med att nya avtal träffas.

Sammanfattningsvis kan konstateras att nuvarande organisation är ineffektiv dvs. otydlig, tungrodd och personalkrävande med administrativt merarbete och omständliga internfaktureringar. Detta bekräftas också i den brukarundersökning som stadsledningskontoret genomförde hösten 2007, där man konstaterade att alltför få stockholmare visste vart de skulle vända sig för att anmäla fel eller lämna synpunkter på stadsmiljön.

Stadsledningskontoret anser att nuvarande ansvar för parker, naturområden, naturreservat, gatuplanteringar, koloniområden och fritidsträdgårdar inom stadsdelsnämnderna bör överföras till trafik- och renhållningsnämnden för att erhålla en bättre organisation som leder till såväl högre kvalitet i staden totalt som bättre ekonomisk effektivitet. Kontoret konstaterar att frågan övervägdes i samband med de organisationsförändringar som beslutades i budget för 2007 och då avvisades. Kontoret lyfter dock åter upp frågan för ställningstagande då det kan konstateras att dagens gränsdragning i ansvar mellan stadsdelsnämnderna och trafik- och renhållningsnämnden är otydlig och skapar svårigheter.

Stadsledningskontoret föreslår att följande organisationsförändringar genomförs:

26. Nuvarande ansvar för parker, naturområden, naturreservat, gatuplanteringar, koloniområden och fritidsträdgårdar inom stadsdelsnämnderna överförs till trafik- och renhållningsnämnden från 1 januari 2009.

27. Ansvaret för strandbad inklusive byggnader samt motionsspår och konstfrusna isbanor överförs till idrottsnämnden vid samma tidpunkt.
28. Ansvaret för Järva friområde överförs från exploateringsnämnden till trafik- och renhållningsnämnden från 1 januari 2009.
29. Ansvaret för kommunala byggnader på parkmark och inom koloniområden överförs till fastighetsnämnden respektive aktuell koloniträdgårdsförening.

Markupplåtelser och torghandel

Nuläge

Försäljningsverksamhet på offentlig plats sker antingen genom *markupplåtelse med polistillstånd* eller genom upplåtelse av platser för *permanent alternativt tillfällig torghandel*. Dessa olika upplåtelseformer har olika juridisk grund.

Markupplåtelse enligt ordningslagen beslutas av polismyndigheten efter remiss till kommunen. Kommunen genom trafik- och renhållningsnämnden har vetorätt mot upplåtelseerna och ansvar för att utforma villkor för upplåtelsen samt rätt att ta ut en avgift i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd taxa. Alla markupplåtelser som berör parkmark ska remitteras till respektive stadsdelsförvaltning. Vissa stadsdelar underställer remissen sin nämnd för avgörande.

Torghandel i Stockholm regleras inte av ordningslagen utan av de lokala torghandelsföreskrifterna. I dag har staden avtal om ca 160 permanenta torghandelsplatser på 44 torg samt 34 tillfälliga torghandelsplatser på 22 torg. Ansvaret för torghandeln har tidigare legat på slakt- och saluhallsnämnden (numera fasighetsnämnden), men överfördes till stadsdelsnämnderna år 1997 (exklusive Hötorget och Östermalmstorg). Vid årsskiftet 2006-2007 övertog trafik- och renhållningsnämnden ansvaret för torghandeln från stadsdelsnämnderna.

Trafik- och renhållningsnämnden och fastighetsnämnden har i februari 2008 föreslagit att ansvaret för all torghandel samlas på fastighetsnämnden. I detta sammanhang redovisades en kvarstående otydlighet i ansvarsförhållandena, som under året skulle utredas för att få ett renare gränssnitt mellan de bägge nämnderna. Med anledning av detta föreslås därför ett antal åtgärder enligt följande avsnitt.

Analys och förslag

Genom den ovan nämnda samordningen av torghandeln inom fastighetsnämnden kan verksamheten rationaliseras och göras tydligare för berörda näringsidkare. Ett nytt problem som uppstår är att ansvaret för berörda salutorg blir otydlig genom att fastighetsnämnden svarar för upplåtelse och drift för torghandeln medan trafik- och renhållningsnämnden svarar för övriga upplåtelser, övrig drift samt gestaltning

av torgen. Skillnaden mellan tillfällig torghandel och försäljning med polistillstånd är ofta obefintlig.

På Hötorget och Östermalmstorg dominerar torghandeln över övriga verksamheter, varför det torde vara rationellt att samla hela ansvaret för dessa båda torgs hela upplåtelseverksamhet, gestaltning, investeringar samt drift och underhåll till fastighetsnämnden. På övriga salutorg utgör torghandeln endast en liten del av torgens verksamhet, varför ansvaret för övrig upplåtelseverksamhet samt förvaltning av dessa torg bör ligga på trafik- och renhållningsnämnden.

Den återstående otydligheten skulle då vara att fastighetsnämnden svarar för permanent torghandel på 44 torg medan trafik- och renhållningsnämnden ansvarar för gestaltning, drift och underhåll i övrigt. Detta förhållande bör förtydligas genom att befintliga ritningar över de permanenta salutorgen aktualiseras och revideras av fastighetskontoret i samråd med trafikkontoret på så sätt att *salutorgsytan begränsas till aktuella torghandelsplatser* och inte som idag omfatta en betydande del av torget.

För att renodla ansvaret ytterligare bör man *avskaffa alla tillfälliga torgplatser* och i stället upplåta motsvarande ytor för försäljning med polistillstånd genom trafik- och renhållningsnämnden. För att undvika en tung administration bör trafikkontoret söka ett generellt tillstånd hos polisen för tillfällig försäljning på dessa platser för barn och ungdomsverksamhet och sedan upplåta platser åt skolklasser och andra ungdomsorganisationer med den gällande 0-taxan.

Ovan föreslagna förändringar innebär behov av konsekvensändringar i de lokala torghandelsföreskrifterna för Stockholm. Om förslaget till centralisering av parkverksamheten genomförs enligt förslag ovan behöver markupplåtelser inte remitteras till stadsdelsnämnderna. Dessa förändringar inklusive justeringar i torghandelsföreskrifterna och revidering av ritningar bör kunna genomföras till årsskiftet 2008-2009

För att tydliggöra och effektivisera upplåtelseverksamheten bör sammanfattningsvis följande åtgärder genomföras:

30. Överför helhetsansvaret för Hötorget och Östermalmstorg till fastighetsnämnden.
31. Begränsa torghandelsområdena på de permanenta salutorgen till att endast gälla aktuella torgplatser.
32. Omvandla all tillfällig torghandel till upplåtelse enligt ordningslagen.

33. Revidera torghandelsföreskrifterna så att de överensstämmer med aktuella åtgärdsförslag.

Stadsledningskontorets samlade förslag

I följande tabell redovisas en sammanställning av föreslagna åtgärder för att effektivisera och snabba upp plan- och byggprocesserna mm i Stockholms stad i enlighet med kommunfullmäktiges mål och visioner med förslag på ansvariga för genomförandet.

Beslut/Åtgärd	Avser åtgärd nr	Ansvar för genomförande
Informationsrutinerna till stadsdelsnämnderna avseende markanvisningar bibehålls		
Nuvarande rutin för lokalt inflytande behålls	1	ExplN
Förändrade rutiner och delegation inom planprocessen		
Ny plan- och bygglovtaxa	2	SBN (beslut KF)
Komplettering av mått för planarbetets tidsåtgång	3	SBN
Ny modell och tillämpning av planavtal	4	SBN
Förstärkt uppföljning av planprocessen	5	SBN
Prioriteringsgrunder kommuniceras bättre	6	SBN
Nya riktlinjer för val av planförfarande	7	SBN
Ny delegationsordning för planprocessen	8 och 12	SBN (beslut i KF)
Nya rutiner för planremisser	9 och 10	SBN/KF
Uppvaktning av Lst för bättre respekt för remisstider	11	KS
Koordinering av tidplaner för exploateringsavtal och planarbete	13	ExplN och SBN
Ny projektkoordinator för bostadsbyggandet	14	ExplN
Förändrade rutiner och delegation inom bygglovprocessen		
Ny plan- och bygglovtaxa	2	SBN (beslut i KF)
Översyn av remissrutiner och allm. villkor för bygglov	15-18 och 21	SBN
Översyn av intern remisshantering av bygglov	18 och 19	ExplN, TRN, FsN, IdN, KuN
Ny delegationsordning för avslag av bygglov	20	SBN
Förändrat ansvar för kulturhistorisk klassificering och bedömning		
Överföring av ansvar från KuN till SBN	22	KF

Förändrad organisatorisk placering av skönhetsrådets kansli		
Skönhetsrådets kansli knyts till och samlokaliseras med stadsbyggnadskontoret	23	KF
Förändrad delegation avseende investeringar		
Översyn av delegationsordning för inriktnings- och genomförandebeslut	24 och 25	ExplN, TRN, FsN, IdN
Förändring av ansvaret för parker, gatuplanteringar och naturområden		
Överföring av parkansvaret från SDN till TRN	26	KF
Överföring av ansvar för strandbad inkl. byggnader, motionsspår och konstfrusna isbanor till IdrN	27	KF
Överföring av ansvaret för Järva friområde från ExplN till TRN	28	KF
Överföring av ansvaret för kommunala byggnader på parkmark från SDN till FsN	29	KF
Förändring av ansvaret för handel på salutorg		
Översyn av organisation av handel på salutorg	30-32	FSN, TRN
Översyn av torghandelsföreskrifterna	33	FsN (beslut i KF)

Vissa av de föreslagna åtgärderna innebär att nuvarande reglementen för berörda nämnder måste revideras. Förslag på nya reglementen framgår av bilagor.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att effektivisera plan- och byggprocessen i staden i enlighet med förslagen i detta tjänsteutlåtande samt uppdra till berörda nämnder att genomföra föreslagna åtgärder. Vidare föreslås att kommunstyrelsen hos kommunfullmäktige begär beslut om erforderliga förändringar i gällande reglementen och aktuella budgetjusteringar till följd av föreslagna åtgärder.

Bilagor

1. Nytt reglemente för stadsdelsnämnderna,
2. Nytt reglemente för exploateringsnämnden
3. Nytt reglemente för stadsbyggnadsnämnden
4. Nytt reglemente för trafik- och renhållningsnämnden
5. Nytt reglemente för fastighetsnämnden
6. Nytt reglemente för kulturnämnden
7. Nytt reglemente för idrottsnämnden
8. Nytt reglemente och delegationsordning för rådet till skydd för Stockholms skönhet

Till Utredaren - Göran Gahm, Trafikkontoret

FÖRKORTNING AV TIDSÄTGÅNG FÖR PLAN- OCH BYGGPROCESSEN SAMT RENODLING AV ANSVARET FÖR VISSA TEKNISKA PROCESSER. DIREKTIV TILL UTREDAREN.

Bakgrund: Kommunfullmäktige har uttryckt viljan att staden ska uppfattas som en professionell och effektiv part för näringslivet samt att medborgarna ska ha en bra service. Inom vissa områden har kommunfullmäktige uttryckt specifika mål med indikatorer för att förtydliga detta t ex indikatorerna för förkortande av tider för detaljplaneprocessen. Indikatorerna speglar dock endast en mätbar del av produktions-/tjänstekedjan i leveransen av produkter och tjänster till företagen och medborgarna. Därutöver finns behov att fortsätta arbetet att förtydliga/renodla ansvaret mellan nämnderna inom det tekniska området.

Syfte: Uppdraget har två syften.

- A. Förkorta tidsåtgången i plan- och byggprocessen.
- B. Renodla ansvaret för upplåtelser, tillstånd, markanvisningar, trafik- och parkfrågor och motsvarande frågor mellan nämnderna. Renodlingen ska ha syfte till att förenkla/effektivisera.

Förväntad leverans: Ett beslutsunderlag (utkast till tjänsteutlåtande inkl eventuella bilagor) innehållande förslag till åtgärder som SLK kan tillställa rotel/KS/KF.

Nedan följer mer detaljerade krav på beslutsunderlaget

Beslutsunderlaget bör minst innehålla följande information om de åtgärder som föreslås:

Per åtgärd:

1. Redogörelse av situationen i dagsläget inkl besluten som reglerar dagens situation.
2. Redogörelse av situationen efter åtgärden

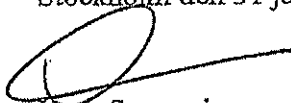
3. Redogörelse av tidsvinst (beräknad, speciellt avseende punkt A) eller annan effektiviseringsvinst
4. Beskriv åtgärden, inklusive genomförandeplan (tidsplan, organisation och ansvar). Genomförandeplan kan utelämnas i de fall det är uppenbart att åtgärden är av mindre karaktär där det inte är nödvändigt.
5. Det formella material som krävs för beslut tex tillhörande beslutssats, nytt reglemente eller motsvarande.

För punkt A behövs även en sammanfattande redovisning per process, eller motsvarande, där de olika åtgärdernas tidsvinster summeras samt anges när de uppstår (vilket år).

Leveranstid: Beslutsunderlaget ska levereras senast den 20 mars 2008.
Avstämning med stadsledningskontoret ska ske med 2 veckors mellanrum under utredningstiden.

Avgränsning: För en total effektivisering av plan- och byggprocessen krävs förmodligen fler åtgärder än vad staden själva har rådighet över. I detta skede begränsar vi oss till de åtgärder som staden har rådighet över. Utgångspunkten för arbetet är att kostnaderna för förändringsarbetet ska finansieras inom respektive förvaltnings anslag.

Stockholm den 31 januari 2008

Irene Svenonius
Stadsdirektör

